Centralna banka
BOSNE I HERCEGOVINE
Централна банка
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA

2.11.2026. - 6.11.2026.

ODJEL ZA BANKARSTVO, SLUŽBA FRONT OFFICE

Sarajevo, 9.11.2026. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANCIJSKIM TRŽIŠTIMA
30.10.2026. - 6.11.2026.

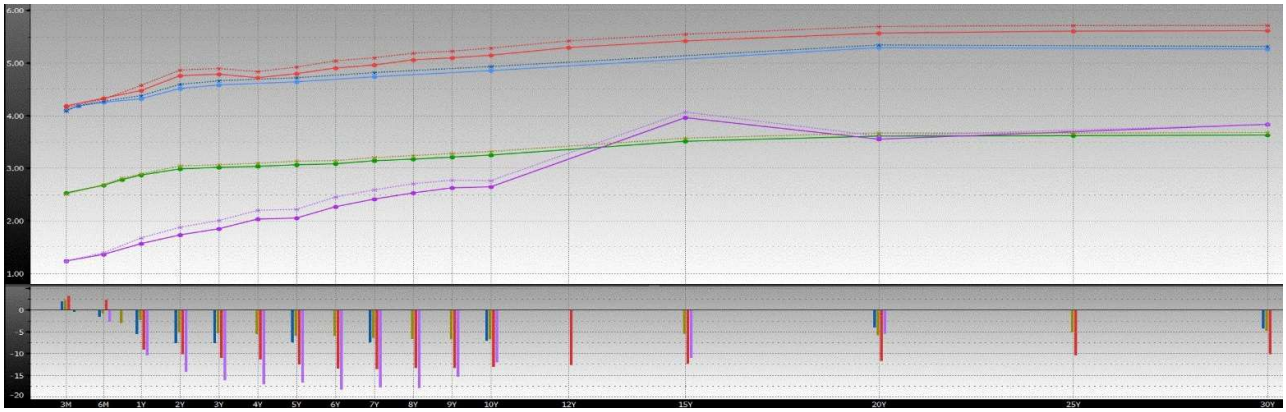
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	30.10.26	-	6.11.26		30.10.26	-	6.11.26		30.10.26	-	6.11.26		30.10.26	-	6.11.26	
2 godine	3,06	-	3,04	↘	4,59	-	4,51	↘	4,87	-	4,77	↘	1,88	-	1,74	↘
5 godina	3,17	-	3,13	↘	4,72	-	4,64	↘	4,93	-	4,80	↘	2,23	-	2,06	↘
10 godina	3,35	-	3,32	↘	4,93	-	4,86	↘	5,28	-	5,15	↘	2,78	-	2,65	↘

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke trezorske zapise

Dospijeće	Prinosi			
	30.10.26	-	6.11.26	
3 mjeseca	2,528	-	2,549	↗
6 mjeseci	2,674	-	2,676	↗
1 godina	2,910	-	2,874	↘

Grafikon 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Grafikon prikazuje krivulje prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblje od 3 mjeseca do 30 godina na dane 6.11.2026. godine (pune linije) i 30.10.2026. godine (isprekidane linije).

EUROZONA

Prinosi njemačkih državnih obveznica tijekom tjedna zabilježili su smanjenje duž cijele krivulje prinosa nakon pada dionica tehnoloških tvrtki i povećanja potražnje za državnim vrijednosnim papirima.

Predsjednica ECB-a Lagarde izjavila je da je ovogodišnje ljeto upozorenje Europi kako bi se bolje zaštitila od globalnog zatopljenja i time povezanih financijskih gubitaka i izgradila fleksibilniji energetski sustav. Troškovi klimatskih promjena rastu, tako da će buduće šokove biti teže apsorbirati. Predsjednica je također izjavila da će ažurirane prosinačke projekcije pomoći u odluci hoće li ECB povećati kamatne stope u prosincu.

Članica Uprave ECB-a Schnabel izjavila je da europske vlade moraju konsolidirati javne financije i odbiti deregulaciju financijskog sektora kako bi ECB bila u poziciji da postigne cilj monetarne politike. Smatra da je ECB trenutačno dobro pozicionirana da riješi izazov visoke inflacije s obzirom na to da su inflacijska očekivanja iznad ciljne vrijednosti.

Predsjednik Deutsche Bundesbank Nagel izjavio je da će kamatne stope u prosincu najvjerojatnije opet biti povećane s obzirom na to da se inflacija ubrzava.

Guverner Banque de France Moulin ponovno je naglasio da Francuska mora donijeti proračun do kraja godine, upozorivši da će daljnji rast prinosa na francuske obveznice negativno utjecati na gospodarstvo. Neizvjesnost u vezi s proračunom ključan je čimbenik koji ubrzava rast prinosa. Kada je u pitanju inflacija u eurozoni, smatra da je daleko iznad cilja od 2 %, ali da još nema negativnog utjecaja na šire gospodarstvo.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Član Upravnog vijeća ECB-a Sleijpen izjavio je da sekundarni učinci inflacije još nisu vidljivi te da restriktivnija monetarna politika usporava gospodarstvo eurozone.
Član Upravnog vijeća ECB-a Kocher izjavio je da će kamatne stope biti povećane na sjednici u prosincu, ako trenutačni gospodarski uvjeti do tada ostanu nepromijenjeni. Smatra da je potrebno osigurati da inflacija ne postane ukorijenjena s obzirom na to da su inflacijski rizici povišeni.
Glavni ekonomist ECB-a Lane izjavio je da će ECB analizirati sve podatke koji pristignu do prosinačke sjednice Upravnog vijeća, kako bi odlučila o daljnjem kretanju kamatnih stopa. Lane smatra da monetarna politika mora osigurati da ovaj energetski šok ostane ograničenog učinka na gospodarstvo.
Kako je i očekivano, jedina dva kandidata za nasljednika predsjednice ECB-a Lagarde su Španjolac Hernandez de Cos i Nizozemac Knot.

Tablica 3: Kretanje gospodarskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Inflacija - eurozona (prelim.)	LIS	4,0 %	4,0 %	3,8 %
2.	Temeljna inflacija - eurozona (prelim.)	LIS	2,5 %	2,5 %	2,5 %
3.	Industrijska proizvodnja - Njemačka	RUJ	-0,1 %	0,7 %	1,0 %
4.	Industrijska proizvodnja - Francuska	RUJ	-0,3 %	-1,3 %	0,2 %
5.	PMI prerađivačkog sektora - eurozona	LIS	52,4	52,7	52,9
6.	PMI uslužnog sektora - eurozona	LIS	51,7	51,4	53,0
7.	Kompozitni PMI - eurozona	LIS	51,9	51,7	53,1

SAD

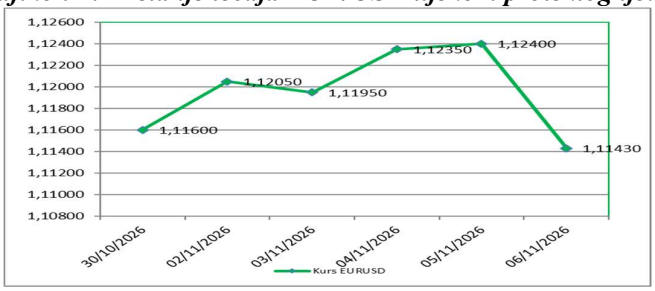
Prinosi američkih državnih obveznica tijekom tjedna zabilježili su smanjenje duž cijele krivulje prinosa nakon pada dionica tehnoloških tvrtki i povećanja potražnje za državnim vrijednosnim papirima.
Predsjednik Feda u New Yorku Williams izjavio je da je inflacija apsolutno previsoka, ali da su inflacijska očekivanja dobro usidrena. Naveo je da Fed prikuplja informacije do sjednice 9. prosinca 2026. godine, na kojoj će, kako tržište očekuje, biti donesena odluka o povećanju kamatne stope za 25 baznih bodova, s trenutačnom vjerojatnošću od 80 %. Predsjednik Feda u St. Louisu Musalem smatra da se inflacija mora vratiti na razinu od 2 % kako bi se maksimizirala zaposlenost.
Predsjednica Feda u San Franciscu Daly izjavila je da smanjenje inflacije mora biti prioritet monetarne politike s obzirom na to da je tržište rada stabilno. Očekuje da će monetarna politika biti još restriktivnija, a da će se o vremenu i obimu povećanja kamatnih stopa tek odlučivati.
Dužnosnica Feda Hammack izjavila je da je inflacija previsoka i da su postupna povećanja kamatne stope poželjnija za gospodarstvo i financijski sustav. Smatra da se uloga USD u globalnom financijskom sustavu neće uskoro mijenjati te da je njegova snaga u vladavini prava, neovisnom Fedu i jakom financijskom tržištu.
Dužnosnik Feda Barkin dijeli mišljenje s kolegicom Hammack o postupnim povećanjima kamatnih stopa s obzirom na to da je inflacija previsoka, da se ne smanjuje te da je trenutačno najveći rizik za gospodarstvo.
Analitičari smatraju da će neovisnost Feda biti ojačana s obzirom na rezultate međuizbora, jer predsjednik Trump više nema kontrolu nad Kongresom i Senatom SAD te ne može samostalno otpuštati članove FOMC-a.
Predsjednik Trump izjavio je da bi SAD imale uravnotežen proračun kada bi Fed snizio kamatne stope. Američki savezni proračunski deficit za fiskalnu 2026. godinu, koja je završila 30. rujna, zvanično je iznosio 1.992 milijarde USD, dok su troškovi kamata na ukupan dug 1.100 milijardi USD.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tablica 4: Kretanje gospodarskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Stopa nezaposlenosti	LIS	4,2 %	4,1 %	4,2 %
2.	Tvorničke narudžbe	RUJ	1,2 %	1,8 %	0,3 %
3.	Narudžbe trajnih dobara	RUJ	1,8 %	1,9 %	0,1 %
4.	Potrošačko raspoloženje - Sveučilište Michigan (prelim.)	STU	48,0	51,0	48,0
5.	PMI prerađivačkog sektora	LIS	56,0	54,9	55,9
6.	PMI uslužnog sektora	LIS	57,9	56,1	58,8
7.	Kompozitni PMI	LIS	57,3	55,9	58,4
8.	ISM PMI prerađivačkog sektora	LIS	54,5	55,5	54,5
9.	ISM PMI uslužnog sektora	LIS	54,8	54,5	54,9
10.	Saldo trgovinske bilance u mlrd. USD	RUJ	-107,9	-105,0	-105,7

Grafikon 2: Kretanje tečaja EUR/USD tijekom proteklog tjedna

USD je aprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EUR/USD smanjen s razine od 1,1160 na razinu od 1,1143.

VELIKA BRITANIJA

Prinosi britanskih državnih obveznica na tjednoj razini zabilježili su smanjenje duž cijele krivulje prinosa nakon pada dionica tehnoloških tvrtki i povećanja potražnje za državnim vrijednosnim papirima.

BoE je, kako se i očekivalo, donijela odluku o povećanju referentne kamatne stope za 25 baznih bodova, sa 3,75 % na 4,00 %. Odluka o povećanju bila je jednoglasna, s tim što je članica MPC-a Mann glasala za povećanje od 50 baznih bodova. Guverner BoE-a Bailey izjavio je da ovo povećanje najvjerojatnije nije posljednje, osim ako se rat u Iranu brzo završi. Smatra da nije neizbježno da dođe do dužeg niza povećanja kamatne stope, iako vidi argumente za daljnja povećanja. Također smatra da će rizici sekundarnih učinaka inflacije ostati duže i da će se inflacija vratiti na ciljnu razinu u III. tromjesečju 2028. godine. Smatra da trenutačna inflacija nije trajna, ukorijenjena i normalizirana pojava u gospodarstvu.

BoE očekuje gospodarski rast u 2026. godini na razinu od 1,6 %, dok u 2027. i 2028. očekuje 1,3 % i 1,2 %, respektivno. Ostali članovi MPC-a u svojim su izjavama potencirali visoku inflaciju i potencijalna povećanja referentnih kamatnih stopa, iako neki upozoravaju da ovo nije početak novog ciklusa povećanja.

Glavni ekonomist BoE-a Pill izjavio je da Velika Britanija neće svjedočiti ponavljanju agresivnih povećanja kamatnih stopa kao što je to bilo u 2022. godini. Smatra da će se u narednim tjednima pratiti podaci i onda odlučiti hoće li biti još jednog povećanja ili ne. Napomenuo je da bi kamatna stopa u budućnosti mogla ostati nepromijenjena ili čak smanjena, ako bi bilo primjetno usporenje gospodarskog rasta ili značajno slabljenje sekundarnih učinaka inflacije.

Ured za proračunsku odgovornost očekuje pad stope štednje kućanstava sa 5,60 % u 2025. na 0,60 % u 2031. godini, jer će kućanstva manje štedjeti kako bi održala potrošnju uz pad raspoloživih dohodaka. BoE neće prodavati državne obveznice s dospijećem od 2049. do 2071. godine, čime se odgađa priznavanje nerealiziranog gubitka od oko 70 milijardi GBP. BoE je u razdobljima krize kupila vrijednosne papire u iznosu od 120 milijardi GBP, a njihova trenutačna tržišna vrijednost iznosi 50 milijardi GBP.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Tablica 5: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Veliku Britaniju

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	PMI prerađivačkog sektora	LIS	52,8	52,8	51,9
2.	PMI uslužnog sektora	LIS	53,1	52,8	52,1
3.	PMI građevinskog sektora	LIS	46,5	43,6	46,1
4.	Kompozitni PMI	LIS	53,1	52,9	52,0
5.	Promjena u deviznim rezervama BoE u mlrd. USD		-	-2,23	-6,01

Tijekom proteklog tjedna GBP je neznatno deprecirala prema EUR, pa je tečaj EUR/GBP zabilježio povećanje s razine od 0,83327 na razinu od 0,83453. U odnosu na USD, GBP je također neznatno deprecirala, pa je tečaj GBP/USD smanjen s razine od 1,3391 na razinu od 1,3352.

JAPAN

Prinosi japanskih državnih obveznica na tjednoj razini snažno su smanjeni duž cijele krivulje prinosa: na kratkom dijelu za 14, srednjem za 17 i dužem za 13 baznih bodova. Prinosi su rasli u ponedjeljak i srijedu, dok su smanjeni u četvrtak i petak. Najveći dio smanjenja dogodio se u petak, kada je rasprodaja tehnoloških dionica povećala potražnju za državnim obveznicama kao sigurnom imovinom.
Nikkei 225 je na tjednoj razini oštro pao za 9,25 %, na 57.434,77 bodova, zabilježivši pad u svakoj sesiji. Pad je bio najizraženiji kod tehnoloških dionica.
BoJ je ocijenila da je postignut postupan napredak u usidravanju temeljne inflacije oko 2,0 % i da bi povećanja kamatne stope vjerojatno ublažila cjenovne pritiske i podržala potrošnju. Navela je da smanjivanje broja stanovnika otežava snažan rast potrošnje, što sugerira da njena slabost sama po sebi ne mora ukazivati na slabljenje tražnje kućanstava. Zapisnik sa rujanske sjednice MPC-a BoJ pokazao je intenzivnu diskusiju o razini neutralne kamatne stope, koja nije ni restriktivna ni stimulativna za gospodarstvo, te o narednim koracima monetarne politike i važnosti stabilizacije inflacije na razini od 2,0 %.
Guverner BoJ-a Ueda izjavio je da nije jasno koliko dugo će inflacija ostati na ciljanoj razini od 2,0 % i da je potrebno zadržati je na toj razini u narednim godinama kroz odgovarajuće prilagodbe monetarne politike. Ocijenio je da su inflatorni rizici porasli, ali očekuje da temeljna inflacija ostane blizu 2,0 %. Dodao je da bi u slučaju ponovnih velikih šokova možda bilo potrebno ponovno koristiti nekonvencionalne mjere.
Ministrica financija Katayama izjavila je da su vlasti spremne reagirati na kaotična i prekomjerna kretanja na deviznom tržištu, sukladno zajedničkoj izjavi SAD i Japana. Ministar gospodarstva Kiuchi izjavio je da vlada poštuje politiku BoJ-a o prodaji ETF-ova i da proglašenje kraja deflacije i dalje treba pažljivo razmotriti, što ukazuje na želju vlade da ne ograniči ekspanzivnu fiskalnu politiku.

Tablica 6: Kretanje gospodarskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Gospodarski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	S&P Global PMI prerađivačkog sektora (finalno)	LIS		53,3	54,1
2.	S&P Global PMI uslužnog sektora (finalno)	LIS		51,7	51,3
3.	S&P Global PMI kompozitni (finalno)	LIS		52,1	52,3
4.	Nominalne plaće (G/G)	RUJ	3,8 %	4,6 %	3,9 %
5.	Realne plaće (G/G)	RUJ	1,3 %	2,2 %	1,6 %

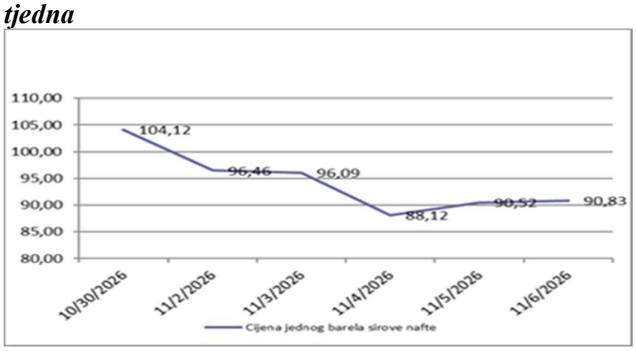
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR i USD. Tečaj EUR/JPY porastao je sa 175,78 na 176,65, a USD/JPY sa 157,56 na 158,48.

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

NAFTA I ZLATO

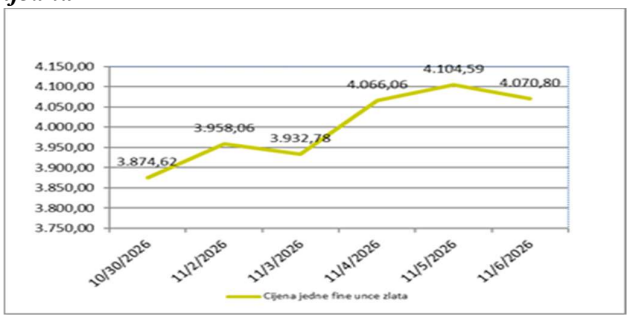
Na otvaranju tržišta u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte iznosila je 104,12 USD (EUR 93,30).
Na početku tjedna cijena nafte je snižena uslijed optimizma da bi diplomatski razgovori na relaciji SAD-Iran mogli rezultirati mirovnim sporazumom. Iranski vođa je dao suglasnost da se otvore razgovori o postizanju sporazuma.
Utorak je obilježio blagi pad cijene nafte jer je tržište pozitivno reagiralo na vijesti o napretku diplomatskih pregovora između SAD i Irana uz posredovanje Katara, što je smanjilo strah od dugotrajnih prekida u opskrbi naftom s Bliskog istoka.
Sredinom tjedna cijena nafte je snižena za više od 8 % zbog ishoda međuizbora za Kongres SAD i smanjenja geopolitičkih tenzija. Potpredsjednik SAD Vance i sam predsjednik Trump javno su priznali da je upravo rat s Iranom bio ključni razlog za izborne gubitke republikanaca, što je ulagačima dalo jasan znak da bi Washington mogao ubrzano tražiti diplomatski izlaz iz tog sukoba.
U četvrtak je cijena nafte nakon tri dana sniženja zabilježila povećanje zbog povratka fokusa na neizvjesnost oko rata s Iranom i korekcije očekivanja koja su uslijedila odmah nakon međuizbora u SAD.
U petak je cijena ovog energenta zabilježila blago povećanje. Glavni pokretač rasta bio je val novih napada na naftne tankere u Zaljevu i ključnom pomorskom prolazu Hormuzu. Ovi incidenti ponovno su izazvali ozbiljnu zabrinutost među ulagačima u pogledu fizičke sigurnosti i prekida u opskrbi globalnog tržišta naftom.
Cijena jednog barela nafte na kraju tjedna iznosila je 90,83 USD (EUR 81,51), što predstavlja smanjenje od 12,76 % na tjednoj razini.

Grafikon 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Cijena jedne fine unce zlata na otvaranju tržišta u ponedjeljak iznosila je 3.874,62 USD (EUR 3.471,88).
Na početku tjedna cijena ovog plemenitog metala povećana je nakon snižavanja cijene nafte i rasta optimizma da bi se mirovni sporazum mogao postići. Osim toga, došlo je i do jače potražnje za zlatom s obzirom na to da je cijena u petak pala ispod 4.000 USD. Kupnje zlata od središnjih banaka povećane su na 321 tonu u trećem tromjesečju, nadmašivši nedavne uobičajene tromjesečne razine kupnje i podigavši potražnju od početka godine na 675 tona. Najveći kupci bile su središnje banke Kine i Poljske.
U utorak je cijena zlata blago snižena uslijed rasta očekivanja da će Fed zbog povećane inflacije nastaviti s povećanjem kamatne stope.
Sredinom tjedna zabilježeno je povećanje cijene nakon pada cijene nafte, održanih međuizbora i naznaka da će američka administracija smanjivati potrošnju i zaduživanje zbog gubitka vlasti u kontrolnim tijelima.
U četvrtak je cijena ovog plemenitog metala ponovno povećana zbog deprecijacije USD, pri čemu je zabilježen snažan pritisak institucionalnih kupaca, ETF-ova i središnjih banaka.
Na kraju tjedna cijena zlata zabilježila je blago snižavanje. Središnje banke su u septembru nastavile kupovati zlato, zabilježivši neto kupnju od 61 tone, što je najveći mjesečni iznos u 2026. godini do sada. Poljska i Kina predvodile su kupnju, a među neto kupcima našli su se i Uzbekistan, Kazahstan, Jordan, Češka i Bolivija.
Cijena jedne fine unce zlata na kraju tjedna iznosila je 4.070,80 USD (EUR 3.653,24), što predstavlja povećanje od 5,06 % na tjednoj razini.

Grafikon 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)
Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.